

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	24XCdo/5/2016
Identifikačné číslo spisu:	6812206597
Dátum vydania rozhodnutia:	22.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6812206597.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom a konateľom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6C/292/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1163/2014-122 a zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1165/2014-124, takto

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1163/2014-122 o d m i e t a.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1165/2014-124 o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

1. Uznesením zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1163/2014-122, Krajský súd v Banskej Bystrici postupom podľa § 218 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol odvolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Okresného súdu Revúca z 30. apríla 2013 č. k. 6C/292/2012-33, ktorým žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) OSP) tým, že odvolací súd odmietol jej odvolanie ako oneskorené podané, hoci procesné predpoklady pre tento postup neboli dané. Odvolanie odovzdala v rámci odvolacej lehoty obchodnej spoločnosti, predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb (ReMax Courier Service, s. r. o.) s tým, aby bolo doručené súdu. Tým v zmysle § 57 ods. 3 OSP nastali právne účinky podania odvolania. So zreteľom na namietanú procesnú vadu žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. K dovolaniu zároveň priložila dokumentáciu „Detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943“ s údajmi, v zmysle ktorých obchodnou spoločnosťou ReMax Courier Service, spol. s r.o. bola zásielka prevzatá na doručenie 28. júna 2013, ako aj „Zoznam podaných odvolaní voči SP 66 €- OS Revúca“, kde je uvedené aj predmetné odvolanie (č.l. 136 súdneho spisu).

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 OSP.

5. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

6. V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 OSP. V týchto ustanoveniach nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 OSP nevyplýva.

7. Procesnú prípustnosť dovolania žalobkyne by vzhľadom na to zakladala len procesná vada konania v zmysle § 237 ods. 1 OSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

8. Žalobkyňa v dovolaní procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP nenamietala; existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť tohto dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

9. So zreteľom na obsah dovolania najvyšší súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Súdna prax dospela k záveru, že ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené, odňal tým účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (R 23/1994). V konaní pred najvyšším súdom bolo preto potrebné posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o dni podania odvolania.

10. Podľa § 204 ods. 1 veta prvá OSP, odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na

súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

11. Podľa § 57 ods. 3 OSP, lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

12. Zo spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 13. júna 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok), ako správne konštatoval aj odvolací súd. Odtlačok podacej pečiatky Okresného súdu Revúca na odvolaní žalobkyne (č. l. 37 súdneho spisu) potvrdzuje, že súd prvej inštancie prevzal odvolanie dňa 1. júla 2013 od toho, kto mu ho fyzicky doručil; deň takéhoto prevzatia ale nemusí byť vždy bez ďalšieho dňom totožným s dňom podania odvolania.

13. V dovolaní sa namieta, že odvolanie bolo odovzdané doručovateľskej spoločnosti 28. júna 2013, teda v čase, keď žalobkyni ešte neuplynula lehota na podanie odvolania. Žalobkyňa, podľa všetkého s úmyslom preukázať včasnosť podania odvolania, pripojila k dovolaniu výtlačok internetovej stránky (č. l. 131 súdneho spisu) s údajmi, v zmysle ktorých obchodnou spoločnosťou ReMax Courier Service, s. r. o. bola prevzatá na doručenie zásielka, prepravný list, ktorý má č. 1551530943 a dovoľateľkou vytvorený zoznam podaných odvolaní voči uzneseniam Okresného súdu Revúca o vyrubení súdneho poplatku 66,- Eur. Ide o spoločnosť, predmetom činnosti ktorej je aj poskytovanie poštových služieb (viď údaje obchodného registra dostupné na www.orsr.sk). Z dokladu predloženého dovoľateľkou vyplýva, že malo ísť o zásielku s hmotnosťou 80,10 kg, ktorú uvedená spoločnosť prevzala od žalobkyne 28. júna 2013. Táto zásielka bola adresovaná Okresnému súdu Revúca a jej obsahom mali byť odvolania vo viacerých súdnych konaniach tohto súdu (viď bližšie „popis zásielky“ POH - NŠ - 1080 x odvolanie voči SP 66 eur).

14. Nakoľko teda žalobkyňa vo svojom dovolaní namietala včasnosť podania odvolania a vzhľadom na nejednoznačnosť údajov o predmetnej zásielke uvedených na doklade predloženom dovoľateľkou, súd prvej inštancie správne vytvoril žalobkyni procesnú možnosť, aby doložila opodstatnenosť svojho tvrdenia o včasnom podaní odvolania. Listom z 30. novembra 2015 (č. l. 164 súdneho spisu) súd vyzval žalobkyňu (prostredníctvom jej právneho zástupcu), aby v lehote 10 dní hodnoverným spôsobom preukázala, že predmetné odvolanie proti uzneseniu skutočne odovzdala spoločnosti ReMax Courier Service, s.r.o., a to v zákonnej lehote na podanie odvolania. Táto písomná výzva súdu bola právnomu zástupcovi žalobkyne doručená 3. decembra 2015. Na uvedenú výzvu žalobkyňa nereagovala.

15. Najvyšší súd zastáva názor, že bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 OSP) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí byť spôsobom dostatočne hodnoverným preukázané, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo. Pokiaľ odtlačok podacej pečiatky nasvedčuje tomu, že odvolanie bolo podané osobne v podateľni súdu, avšak účastník tvrdí, že ho na doručenie súdu odovzdal subjektu registrovanému alebo licencovanému podľa zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnenému Poštovým regulačným úradom v Registri poštových podnikov, súd účastníka vyzve, aby svoje tvrdenie preukázal.

16. Najvyšší súd po preskúmaní žalobkyňou predložených fotokópií listín preukazujúcich podľa nej včasnosť podania odvolania dospel k záveru, že tieto hodnoverným (objektívne preskúmateľným) spôsobom žalobkyňou tvrdené skutočnosti nepreukazujú. Z ich obsahu nemožno konkrétne zistiť deň, v ktorom bolo konkrétne odvolanie odovzdané na prepravu spoločnosti ReMax Courier Service, s.r.o. Treba teda konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala, či obsahom zásielky bolo aj odvolanie žalobkyne podané v preskúmvanej veci (t. j. vo veci Okresného súdu Revúca sp. zn. 6C/292/2012).

17. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v súlade so zásadou „právo patrí bdelym, pozorným, ostražitým, bedlivým, („vigilantibus iura scripta sunt“), bolo v záujme žalobkyne, aby predvídala aj tú možnosť, že bude musieť preukázať doručenie konkrétnej zásielky v konkrétny deň a z tohto dôvodu pri doručovaní vymedzila predmet podanej zásielky dostatočne určitým spôsobom. Z príslušného Internetového výpisu detailu zásielky k prepravnému listu č. 1551530943 nevyplýva, že by súčasťou balíka bolo aj v danej veci relevantné odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Revúca z 30. apríla 2013 č. k. 6C/292/2012-

33, aj napriek priloženému zoznamu podaných odvolaní, ktorý vytvorila žalobkyňa.

18. Súd prvej inštancie zároveň správne vytvoril žalobkyni procesnú možnosť preukázať včasnosť podaného odvolania, pričom žalobkyňa túto možnosť nevyužila a na predmetnú výzvu nereagovala.

19. V danej situácii, v ktorej žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia o podaní odvolania na prepravu v rámci odvolacej lehoty, odvolací súd pri svojom závere o oneskorene podanom odvolaní správne vychádzal z dátumu uvedeného na pečiatke podateľne okresného súdu, ktorou bolo odvolanie opatrené, ako z jediného hodnoverného dokladu o dátume jeho doručenia.

20. So zreteľom na vyššie uvedené preto najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

II.

21. Okresný súd Revúca rovnako uznesením zo 17. júla 2014 č. k. 6C/292/2012-86 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur, pričom o výške poplatku rozhodol podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „položka č. 7a“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 1. októbra 2012 (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

22. Na odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 16. decembra 2014 č. k. 14Co/1165/2014-124, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP. Za nesprávne považoval odvolací súd stanovisko odvolateľky k aplikácii prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. upravujúceho určovanie poplatkovej povinnosti v konaniach začatých do 30. septembra 2012, keď odvolanie ako úkon bolo navrhnuté po tomto dátume, preto bola aplikácia právnej úpravy zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti (teda v čase podania odvolania) zo strany okresného súdu správna.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia oboch súdov a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Pre prípad úspešnosti žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnila tým, že v danom prípade jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ OSP), nakoľko napadnuté rozhodnutie je „absolútne“ prekvapivé, popierajúce doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť za odvolanie a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý bližšie v dovolaní rozviedla.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

25. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 OSP.

26. V danom prípade ide o obdobnú vec, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolaťom - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 3Cdo/180/2014, 4Cdo/223/2014, 5Cdo/180/2014, 6Cdo/69/2014, 6Cdo/279/2014, 7Cdo/358/2014, 7Cdo/398/2014, 8Cdo/220/2014, 8Cdo/235/2014. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto prípadoch v celom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci, poukazuje na ne a v zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

27. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 OSP, ani z ustanovenia § 237 ods. 1 OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.